

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**IOAN. PETRI || MAFFEI, || BERGOMATIS, || E SOCIETATE ||
IESV, || HISTORIARVM || INDICARVM || LIBRI XVI. ||
SELECTARVM, ITEM, EX || INDIA EPISTOLARVM || LIBRI
IV. ||**

Maffei, Giovanni Pietro

Coloniae Agrippinae, Anno M.D.XC.

VD16 M 105

Lvdovici Froii Ad Socios in Indiam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64627](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64627)

his extruxerat, & Christianam religionem non modò
 contra cæteros ethnicos, sed etiam contra ipsum Tonù,
 ubi opus esset, egregiè tuebatur, Bonziorum scelere cre-
 ditur veneno fuisse sublatus. Hunc neophyti, vt mutuã
 inter se Christianorum caritatem publicè ostenderent,
 quam magnificentissimè extulère: feretrum cum Lita-
 nijs & precibus magnaque cereorum ardentium mul-
 titudine septingenti ferè neophyti sequebãtur. arca ves-
 pere condita est circumfusa serico. postridie lapideum
 additum est monumentum, & lignei circumquaque
 cancelli, Crucibus duabus, altera ad ostium septi, latera
 ad monumenti caput, impositis opere politissimo. Ita-
 que vulgò locus quotidie celebratur ac visitur. Verùm
 de Amabaranis hæcenus. Ego inde Funaium, mox ve-
 ni Facundam: ibi hæc scribebam ad vos septimo Cal.
 Nouembr. MDLXV.

LVDOVICI FROII AD
 Socios in Indiam.

NNO superiore, fratres carissimi, ad
 vos scripsi Firando, constituisse Col-
 mum Turrianum, vt Meacum suble-
 uandi Gasparis Vilelæ causa proficis-
 ceret, quod multa esset ibi messis, ope-
 rarij pauci; mihiq; comitem itineris
 ab eò assignatum fuisse Ludouicum
 Almeida. Nunc mihi, tam longa peregrinatione Dei
 beneficio peracta, visum est faciendum, vt ea potissi-
 mam per litteras vobis exponerem, quæ vobis cognitu-
 randissima putarem fore. Et quoniam totum hoc
 muneris ita inter nos ego & Almeida initio
 distribuimus, vt ille iter ipsum quæque in itinere gesta
 res Meacæses, & alia nonnulla de Iaponiorum
 moribusque probè comperta persequeret; omnia
 peregrinatione, ego quòd mearum est partium hisce
 litteris: vos autè maior videlicet huiusce gen-
 tis mi-

tis miseratio capiet, reputantes quanto artificio, quanta
 solertia sagacissim⁹ ille humani generis aduersarius, pro
 speciem religionis, cæremonijs plurimis inibusque
 ceptas Iaponiorum mentes ad interitum perducere
 pertrahat. Ac primùm in eorum animis proflus error
 est notitia omnis, non modò CHRISTI liberum
 nostri, verùm etiam vnius Dei rerum omnium opit.
 Superstitionum verò permultæ sunt sectæ, quarum ex
 quisque voluerit liberum est sequi; sed præcipue dua
 quæ ab Amida & Xaca denominantur. Itaque complu-
 ra visuntur cœnobia non modò Bonziorum, sed Bon-
 ziarum etiam vario corporis habitu, quippe alijs iro-
 nis tunicis albis, extimis nigris vtuntur, alios cinctur
 distinguit color, quorum idolum est nomine Dent.
 ab ijs Amidani magnopere dissident. Bonziorum porro
 omnes magnificè habitant, habentque perampla vasa
 galia. Iisdem cœlibatus indicitur, nuptias contraxisse
 capitale est. In phano medio aram excitant: in ea lignum
 Amidæ ligneum, corpore supra lumbos nudo, multo
 brem in modum auribus perforatis, in rosa vitem lignum
 confidet præclara ad aspectum. Ingentes habent bulbo-
 thecas, cœnationes ad cibum vnâ sumendum, aram
 ta seu tintinnabula, quibus ad preces horarias con-
 rantur. Vespere præfectus certum vnicuique argumen-
 tum ad meditandum proponit. à media nocte ante
 templi, alternantibus choris quasi matutinas recitant
 preces è Xacæ libro nouissimo: prima luce horam vnâ
 singuli meditando consumunt. mento capiteque
 raso. amplissima peristylia cõstruunt, & in ijs Fouo-
 rum (hoc nomine Iaponij quidam sancti appellatur)
 sacella. dies per annum festos agitant multos. Sunt au-
 tem Bonziorum claro vt plurimum genere: namque Iapo-
 nij proceres multiplici prole onerati, quibus sine am-
 plum satis patrimonium relinquere se posse ducunt.
 hos ferè ad Bonziorum numerum aggregant. Insuper
 eorundem sacrificulorum est auaritia: omnes conuul-
 da pecuniæ norunt vias. Vendunt artificio suo multo
 ta chirographa, quorum præsidio sese tutum à dæmoni-
 bus

bus fore vulgus putat. Mutuantur etiam nummos, quos in altera vita multiplicato reddant scœnore, dantque cautionis causa syngraphas creditori, quas è vita discedens secum ad inferos deferat.

Alia est familia sanè frequens eorum, quos Janambaxos vocitant, crispante ac vibrato capillo. ij res vel amillas, vel furto sublatas ita comperiunt. Statuunt ante sese pœctum, hunc dæmon certis euocatus carminibus occupat: ex eo deinde puero: quod auent cognoscere, sciscitantur. Horum preces in vtranque partem multum valere creduntur. Itaque preces eorum faustas æque dirasque pretio populus comparat. Huius ordinis candidati, antequam admittantur, bis terue mille simul montem quendam editissimum petunt. Ibi sexagesimum diem pœnitentiæ nomine, vbi sese voluntario supplicio macerauerint (quo ipso tempore sese illis eam omnia varia specie visendum offert) quasi iam laurea donati, & in cæteram adscripti familiam, floccis quibusdam albis ornantur è collo pendentibus, atrisque pilis qui non nisi summum capitis verticem tegant: atque his tanquam insignibus inde Iaponis prouincias peragant, seque operamque suam vbique vendunt, aduentum suum in oppida significantes pulsantilli, quem secum circumferre singuli soliti sunt. Non defunt alio nomine Genguis, qui res item furto surreptas, furesque ipsos per diuinationem demonstrant. Ij in excelso montis iugo sibi domicilium collocarunt: atque atro colore ob assiduum solis, pluriæ, venti, gæque patientiam. Vxores ducunt, sed non nisi ex suo genere ac stirpe. Ijsdem (vt fertur) è capite quasi corniculum quoddam extuberat. Editissimas rupes atque acutissima subeunt, fluuios traieciunt maximos vnius dæmonis, qui vt infelices magis in errorem inducit, iubet illos montem quendam altissimum ascendere. Hic cum miseri ad præfinitum vsque tempus magnum desiderio præstolantur. Tum illis denique circa meridiem, aut sub vespërâ sese offert dæmon, quem sub Iapidæ nomine venerantur, transiitque per mediū eorum

eorum

eorum. ex eo viso tanta in hominum pectoribus arde-
 dullis insidet superstitio, ut nullis deinde rationibus
 sit euelli. Confueuerat etiam diabolus in alio quodam
 monte sese Iaponijs visendum præbere. Quisquis mo-
 re beatarum sedium ac paradisi desiderio tenebatur,
 ferebat eo sese, eamque visionem expectabat: deum
 oblatum sibi visum, eiusdem suasu, in interiora
 que sequebatur recessus ad foueam profundissimam
 in hanc dæmon desiliens, cultorem vna secum ad ma-
 ritum detrahebat, patuit in hunc modum fraus. Sæpe
 ea superstitione captum filius ab euim odi consilio
 uocare frustra conatus, sumpto arcu & sagitta, ad
 cum vsque occulte profectur. Comparati uti dæmon
 humana specie non sine splendore quodam. Hæc
 nex dum venerabundus adoratur, adducit arcum, pro-
 re filius, emissaque in spectrum sagitta, pro-
 pem immutata repente figura confixit. Inde fugam
 cruorem bestiarum persecutus, ad præcipitium illud, quod
 dixi, peruenit, quo in imo per multa ossa reperiuntur
 rum, quos dæmon per eam speciem ante deceperat,
 que ira & à præsentem parentem interitum, & carere
 pinione vsque adeo pestifera liberauit. Ad hæc
 est frequentibus Bonziorum cœnobijs admodum
 lebris (Coiam appellant) quorum princeps auctoritas
 perhibetur fuisse Combendaxis veterarum cathedra
 que dicendi famam sanctimoniarum consecutus: com-
 men diabolica planè iura legesque descripsit, in
 tor etiam fuisse dicitur literarum, quibus nunc in
 Japonij viuunt. Is cum ad senectutem peruenisset,
 vltro defodit serobe profunda quadrata forma, in
 torum circiter quattuor, eamque deinde seculo
 aperiri omnino vetuit, neque enim in præterita
 se; post aliquot millies millena annorum transacta
 quandam doctrinæ laude præstantissimam in
 regna venturum, nomine Mirozu: tum se quædam
 mum è fouea proditurum: interea sellam ducunt
 boribus corpus quiete velle reficere. Circa ipsam
 trum lampades ardent multæ & varijs eò mulla præterita

ciji; persuasum est enim genti, quicumque in id monu-
 mentum exornandum largi ac benefici fuerint, eos non
 in hac modò vita diuitijs auctum iri, sed etiam in altera
 opius Combendaxis patrocinio futuros incolumes.
 Eius porò cultui qui sese mancipant, intra ea cœnobìa
 quali claustra concluduntur, capillo in speciem abdicat
 vitæ secularis abrafo, cum tamen ibi deinde, prout
 eos egulibido, in omni flagitiorum genere volutantur.
 in illis ædibus, quæ (vt dixi) per multas sunt, præter mag-
 nam laicorum turbam, Bonziorum sex circiter millia
 numerantur. Mulieribus aditus eò non est, capitali si
 excelleriat pœna proposita. Fatonochaiti præterea
 domicilium est Bonziorum. Hi magnam puerorum
 turbam varijs artibus ad omne doli furtique genus e-
 rodunt. Si quos eximia nacti sunt indole, hos de regum
 singulorum edoctos profapia ac stirpe, & procerum ri-
 gibus, armorum etiam vsu, dicendique arte exercitatos,
 rego ornatu in alias prouincias dimittunt eo consilio,
 vt sese regum filios euenti, per commendationem
 speciemque nobilitatis conciliata mutui nomine pecu-
 niæ, bene nummati ad se reuertantur. Itaque locus is
 raris est apud Iaponios infamia, vt si quem ex ea disci-
 plina fortè deprehenderit, confestim interimant; nec
 tamen impostores idcirco ab improbitate malitiaque
 abscedunt. Iaponiæ terra in Septentrionem adiacet am-
 plissima syluestrium hominum regio, leucas ab vrbe
 trecentas. Bestiarum pellibus induuntur, toto
 corpore, ingenti barba, mystacibus maximis,
 paxillo subrigunt potantur. Vini gens auida in pri-
 us ad bella ferox, formidulosa Iaponijs. In prælio lau-
 dat, salitis aquis abluunt vulnera. id vnum genti reme-
 dium est. speculum gestare dicuntur in pectore; ad ca-
 pite gladios alligant sic, vt in humeros manubrium des-
 cendunt. Aquita per ampla est vrbs in regno Iaponis Ge-
 nio. illuc frequentes comitant mercimonij causa, i-
 que vicissim ad eos Aquitani, sed rarius, quòd illuc
 veni, ferè perimantur ab incolis. Multa erant præterea
 in hoc

In hoc genere que scriberent: sed ne sim loquor, ad lapidum infamias redeo; qui ad memoriam sui nemini propinquam illud vel maxime pertinere arbitrat, inanis gloriæ cupidissimi, ut quanto maximo apparatu pompæ functi se peliatur. Funerum autem & exsequiarum Meaco ritus eiusmodi est. Hora circiter ante equum effertur cadaver, amicorum turba velum optimo ad rogam anteit, mox propinqua ac notata licet progrediuntur amictu candido (colorum fuscus est) versicolori velo caput obducta, familia cum quoque facultatibus ducunt, albo tunc ornatu tuberoso, verò dignitate atque opibus præcellunt, et dicitur magnifico apparatu & artis eximie lectica velatur, do loco incedunt pedibus vini peritiam sumptu situm. Longo deinde intervallo Bonzias carum superstitionum antistes auro sericoque resurgens lectica statur ampla & præcella pretiosi operis, Bonzias tunc ferè triginta parasitis linteatisque, auro superius pallio tecti pertenui tum cineraceo quidam vel colore (nam is quoque functus est) accedat præcipua face, demortuo (ne offendant erretur ignominiam) iter monstrat ad pyram. Huic Bonzias ferè successunt, nomen concinentes damonis eius, qui defunctus in vita præcipue coluit: simul etiam sagittatus ad rogam usque tintinnabuli vice pullat, chartacei duo perâpla & expansa figura caudilla per hastilibus, chartaceæ item rosa varii coloris copiosè nent: quos qui gestant, tardiori procedenti gaudet sic hastilia subinde concutiunt, ut flores illi pariter in speciem pluuia decidant, ventoque flante spargatur: cum videlicet imbrem argumento esse autem tui animam ad paradisi gaudia penetrasse, per hastias autem, octo prima lanugine Bonzias diuina habet prælongas arundines cum vexillis cubitalibus, quibus item idoli nomen inscriptum est, per vestem ardentem inclusa candela decem laterne feruntur, obductis velo pertenui lateribus. Ad hæc inuicem dicitur

daereis vestimentis pineas preferunt faculas, dodranti-
 um trium longitudine, haud tamen accensas, quibus de-
 inde rogo flammam iniiciant. Eodem vestimenti colore
 permulti sequuntur, verticem capitis adoperti exiguis
 admodum pileolis mento subligatis, è nigro fulgente
 torio forma triquetra (quod apud eos honoris indicium
 est) ipsam schedula insignes, capiti affixa, in qua nomen
 eius, quem dixi, daemones legitur: quod ipsum quò ma-
 gis celebretur, pone certus homo tabellam ostendit cu-
 bitum longitudine, dodrantis latitudine, albo velo tenuis-
 simo tectam, inscripto ex utraque parte eodem illo no-
 mine litteris aureis. Tum demum à quattuor viris, lectica
 sedens magnifica defunctus ipse gestatur in veste candi-
 da, demisso capite, iunctisque precatis habitu manibus,
 ad caeterum amictum extrema toga papyracea superadditur
 libro exarata, quem Deus ille suus, cum in terris ageret,
 scriptum reliquisse perhibetur, cuius praesidio mentisq;
 vultu se compotes fore salutis existimant. Cadaver filij
 subsequuntur, quam elegantissimo cultu corporis: quo-
 rum oratu minimus pineam item fert satem ad ignem
 pyrae inferendum. Extremum agmen est magnae homi-
 num multitudinis ipsidem quae modo dixi pileorum
 insignibus. Ut ad locum exsequiarum peruentum est,
 Bonzj vniuersi & caetera simul turba cum strepitu æ-
 namentorum catinorumque horae spatio daemones il-
 lus nomen magnis clamoribus inuocant. Deinde hoc
 maxime modo fit bustum. Area quadrata satis ampla,
 cellis eminentibus, & velo crassiore ita praecincta
 est, ut singulis in quattuor caeli plagas ianuis introitus
 habeat. In medio fouea referta lignis, tecto eleganti
 opere ex vndulata materia super eam excitato, duas ha-
 bet in regione mensas vario ciborum genere (piscibus
 tamen exceptis & carnibus) praesertim vero carycis,
 medicis malis, placentis affatum instructas. Stat etiam in
 eorum altera vaporarium vasculum suffimenti causa
 panis impositum, & lignum aquilanum in disco. Ut igitur
 deuentum est, lecticae vinculum iniicitur è fune
 longo, quem, qui adsunt, certatim manu apprehen-
 den-

dentes vociferantur, vt diximus: postea totam sepulchri
 introrsus terna lustratione circumcunt. Deinde scilicet
 pyrae superimposita Bonzius earum caeremoniarum
 stes, carmen effarus, quod circūfusa turba nequaquam
 telligat, accensam faculam ter supra caput in orbem
 circo circummagit, vt eo significet gyro, defuncti
 nec originem habuisse, nec verò finem aliquando
 turam esse. Rotam inde faculam abijcit hinc duo ob
 functi filijs cognatisue arreptam stantes ad se hinc
 ra ad Solis ortum alter, alter ad Occalum, super caeteros
 ipsum mutuo sibi quasi honoris & officij causa ter
 porrexerint, deinde in lignorum struem iniiciunt. Super
 infunditur oleum statim, cum aquilano ligno & alijs
 doramentis, prout copiae superunt, magnoque in
 dio corpus in cinerem vertitur. Interea filij ad mensam
 accedunt, & aquilano ligno in vaporarium indro, sed
 ni suffitu parentem quasi iam ad caelestium numerum
 adscriptum supplices venerantur. Adoratione peracta
 merces laborum Bonzijs pro dignitate perhibetur. Ad
 fliti quinque vel decem vel etiam viginti auri vnum
 caeteris vel argentei deni viritim, vel certus carorum
 merus: prandium verò paratum (amicorum ac Bonzi-
 rum turba dimissa) vel busti ministris, vel pauperibus
 vlcerosisque relinquitur. Postridie liberi cum amantibus
 & amicis ad rogum reuersi, cineres, ossa, dentes, & reliqua
 tui in vas inauratum imposita, domum r. ferunt, post
 que vas veste contactum in medijs adibus locant. In
 quentes adsunt iterum Bonziji ad priuatas exsequias
 demque septimo die denuò repetuntur. Deinde cineres
 certum in locum cineres terrae mandantur, quibus
 imposito lapide, in quo ductis à summo ad imum
 maioribus litteris, nomen describitur de monte, per
 que demortuus in vita coluerit. inde cōtinus ad hunc ad
 sepulcrum se filij conferunt, ibi spargunt rosas, & cae-
 dam apponunt, vt habeat defunctus, vnde fiam. In
 nec solum die, sed mense etiam & anno septimo post
 tos intra parietes eadem funebria iusta reuertunt, in
 ti videlicet Bonziorum sagina, crebrisque
 viderunt
 Omnia

Omnino in hæc funera impensa fit à locupletioribus aureorum trium circiter millium, à tenuioribus ducentorum trecentorumque, nam quorum tanta est inopia, ut funeri sumptus desit, eos per noctem ac tenebras nullo apparatu vel pompa in sterquiliniū abiectos humi defodiunt. Aliud est etiā genus funeris, quod virtutibus in ora præcipue maritima ducitur. Ij cum Amidæ sese eximio quodam cultu deuouerint, eius visendi cupiditate flagrantes, mortem vltro sibi metipsi consciscunt. Ac primum emendicata per dies aliquot stipe, & in manicas induta, publicè concionantur ad populum, totamque consilij sui rationem exponunt, magna omnium approbatione; tantam quippe sanctimoniam cuncti suspiciunt: deinde sumptis faleibus ad vepres ac sentes, qui ad bratorum sedes iter impediunt; præcidendos, nauigium conscendunt nouum, saxisque ad collum, brachia, renes, crura, pedesque religatis, in altum prouecti, vel perforato de industria merguntur alueo, vel etiam deinceps in mare singuli sese præcipitant. Alueo vacuo confestim ignis ab amicis ac propinquis officij causa proprio separatim nauigio prolecutis iniicitur, nefas purantibus nauem tantis religionibus consecratam, ab illo prorsus in posterum attingi mortalium. Sanè, dum nos peteremus Meacum, octo diebus antequam ad Insulam Hiu peruenimus, viri sex, sceminae duæ simul eo genere lethi perierant ad oppidum Fore. His deinde populus ædiculam vniuersis, columnam pinumque singulis perpetui honoris causa prope litus crexerant, & imposita baculis complura chartæ sgmenta, ædiculæ toto recto defixerant, carminibus plurimis intra parietes propositis, quæ beati illius cœtus egregias laudes celebrarent. Itaque visebatur locus die nocteque superstitionisissimè. Ac fortè per eos dies dum ad quendam insantem Baptismo lustrandum ego & Ludouicus Alarida tendimus, illac nobis iter facere contigit: atque eo ipso tempore prodeuntes è sacrario quinque circiter vetulæ cum globulis prelatoris, quæ vulgò rosaria dicimus, (adeo Christianos mores Lucifer æmulatur)

parum ludibrio nostram ridere dementiam, patitur
 uero vultu nobis impietatem exprobrare, sacrum illud
 monumentum nulla veneratione honorisue signifi-
 catione praterentibus. Restat ut de Bonziorum con-
 cionibus pauca perstringam. Eæ si minus crebre quam
 apud nos, certe quam apparatissima. In templo per-
 no cum serica superne ymbella suggestus amollitur
 eo stat ornatu sumptuoso cathedra: ante cathedram
 factum tintinnabulo & libro. Vbi concionis tempus
 aduenerit, ad suum quæque doctorem in varia compo-
 sitione frequentes laponiorum sectæ conueniunt. Ille sug-
 gestum ascendens, & in sella confidens, magnifice
 circumspicit: deinde indicto campana silentio, prout
 eo quem diximus, recitat libro, quæ mox idem libellus
 explicat. Sunt autem hi concionatores viii sectæ cele-
 sti, atque ad flectendos animos auditorum idonei
 quoniam hiæ semper auaritia Bonziorum, eo portu-
 mum omnis spectat eorum oratio, ut populum in-
 cant specie pietatis ad sua locupletanda carobia, or-
 tio beatiorum in altera vita fore quemque affirmant
 quanto, quæ ad sacra vel exsequias pertinent, quanto
 pompa & impensa curarit. Cumque ita multæ aspectu
 inter se pugnantur numerentur superstitiones atque in-
 milia; in eo tamen vel maxime laborant magis in
 sua quisque mendacia & fabulas ita discipulis pro-
 bent, nihil ut præterea verum, nihil ad æternam salutem
 tutum, nihil dignum quod audiat, existiment. Accer-
 dunt alia quoque artificia, incessus grauitas, ornatusque
 habitus dignitas, denique species omnis exterior, quibus
 rebus laponiorum pectora tantis opinionum per-
 uersitatibus imbuuntur, tantamque ex ijs fiducia ac
 spem salutis æternæ concipiunt, non solum ut domos
 sticos intra parietes, verum etiam in publico, necnon
 vrbe rosaria ferè semper manu percurrant, ad Amida
 Xacæque diuitias, honores, bonam valetudinem, sempiterna
 gaudia suppliciter postulantes.

Quæ cum ita sint, carissimi fratres, existimate pœnitentia
 ipsi, quanto Dei auxilio indigeant, non modo qui in hys
 locis

loca Euangelium afferunt, sed etiam qui allatum accipiunt, sequere licetis idolis ad Christum adiungunt: quip perora diabolo machinis oppugnantur, ita sollicitantur affiduis Bonziorum dissuasionibus, postremò ab affinis amicisque adeo contumeliosè, molestè, acerbèque vexantur, ut nisi diuina gratia sacrificijs ac precationibus Ecclesiæ Catholice conciliata subueniat, multorū vel potius ferè omnium fidem atque constantiam his certe nascentium Ecclesiarum inijs valde periclitari necesse sit. Quò magis vobis, qui salutem animarum tam vehementer expetitis, Iaponicos hosce greges præcipuè in Domino commendatos esse par est. Nos Sacaium ex itinere venimus quinto Calen. Februarias Ludouicus Almeida quibusdam negotijs primùm, deinde etiam valetudine aduersa impeditus, ibi diutius substitit: ego diei non amplius mora facta, profectus inde, Meacum leucarum tredecim interuallo perueni pridie Calend. Februarias. Aduentu meo cum ceteri Christiani, tum Galpar Vilela præcipuè, qui neminem è nostris Meacito ferè sexennio viderat, mirum in modum recreatus est. Is quadragesimum nondum ætatis annum excedit, sed cani septuagenarium indicant, frigorum vi vehementer affecto consumptoque corpusculo. Meacensi lingua, quæ, ut celeberrimi populi regiæque vrbs ferè elegantissima, iam nunc vitur ita peritè, non modò ut confessiones intelligat, sed habeat etiam conciones. Quosdam in super libellos ad pietatem vtilis in eadem vitit linguam, aliosque deinceps non intermittit subsecuis operis vertere. Quod reliquum est, nos omnes Dominus pro sua bonitate perpetuò tueatur, operumque nobis ad voluntatem ipsius & rectè interpretandam, & ritè exsequendam impetrat. Meaco. II. Calend. Martias, MDLXV.

D 4

EIVS